

Firma çalışanın vefatı dolayısıyla varislerine kıdem tazminatı, ölüm yardımı ve ücret alacağı adı altında yapılan ödemelerde Veraset ve İntikal Vergisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-VİVK-1-39
Tarih	07.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERĐİ DAİRESİ BAŐKANLIĐI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-VİVK-1-39

07/02/2012

Konu : Firma çalışanın vefatı dolayısıyla varislerine kıdem tazminatı, ölüm yardımı ve ücret alacağı adı altında yapılan ödemelerde Veraset ve İntikal Vergisi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketiniz personelinin ölümü nedeniyle mirasçılarına kıdem tazminatı, ölüm yardımı ve ücret alacağı adı altında ödeme yapılacağı belirtilerek, bu ödemelerin vergiye tabi olup olmadığı hususundaki Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61 inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..."

denilmiştir.

Öte yandan, aynı Kanunun 23 üncü maddesinde istisna kapsamında yer alan ücret ödemeleri sayılmış olup, Kanunun 25 inci maddesinin 7 nci bendinde, "1475 ve 854 sayılı Kanunlara göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 5953 sayılı Kanuna göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarları (hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz);"nın gelir vergisinden istisna edileceği belirtilmiştir.

1475 sayılı İş Kanunu'nun 14 üncü maddesinde,

"Kıdem tazminatı: Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:

1. İşveren tarafından bu Kanunun 17 nci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında,

2. İşçi tarafından bu Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca,

3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla,

4. Bağlı bulundukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla;

5. 506 Sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının(A)bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,

Feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır.

İşçinin ölümü halinde yukarıdaki hükümlere göre doğan tazminat tutarı, kanuni mirasçılara ödenir."

hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, söz konusu ödemelerin yukarıda bahsedilen şartlar dahilinde yapılması halinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun 25 inci maddesinin 7 numaralı bendi uyarınca gelir vergisinden istisna edilmesi fazlasının ise ücret hükümlerine göre vergiye tabi tutulması gerekmektedir. Öte yandan ücret alacağı adı altında yapılan ödemelerin Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesinde yer alan ve istisna kapsamında değerlendirilen ödemelerden olması halinde söz konusu ücret ödemesi istisna kapsamında değerlendirilecek, aksi halde Gelir Vergisi Kanunu'nun 61, 94 ve 103 üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde vergilendirilecektir.

Diğer taraftan, gelir vergisinin konusuna giren ödemeler karşılıksız olsa dahi veraset ve intikal vergisine tabi tutulmamaktadır. Ancak, varislere yapılan ölüm yardımı ödemeleri Gelir Vergisi Kanunu'nun konusuna girmemektedir.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, "Amme idare ve müesseseleri ve 3659 sayılı Kanuna tabi müesseseler ve amme menfaatlerine hadim cemiyetlerden veya emekli sandıklarından (Veya bu mahiyetteki kurumlardan) dul ve yetimlere bağlanan aylıklarla bu aylıklar dışında verilen emekli ikramiyeleri ile dul ve yetim evlenme ikramiyeleri ve hizmet müddetlerini doldurmamış bulunanların dul ve yetimlerine aylık yerine toptan yapılan ödemeler ve harp malulleriyle şehit yetimlerine tekel bey'iyelerinden ödenen paralar." veraset ve intikal vergisinden istisna edilmiştir.

7338 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde; "Amme idare ve müesseseleri, bankalar, bankerler, kasa kiralayanlar, sigorta şirketleri, sair şirket ve müesseseler, mahkemeler ve icra daireleri istihkak sahiplerine bu verginin mevzuuna giren herhangi bir muamele dolayısıyla para ve senet verebilmek için evvelemirde verginin ödenmiş olduğuna dair vergi dairesinden verilmiş bir tasdikname talebederler.

Tasdikname ibraz etmeyen hak sahiplerinin istihkaklarından, veraset yoluyla intikallerde yüzde beş, ivazsız intikallerde yüzde onbeş oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yaptıktan sonra, bakiyesini verebilirler. Tevkifatı yapanlar, tevkif ettikleri parayı en geç bir hafta içinde bulundukları yerin mal sandığına yatırmaya ve keyfiyeti bağlı bulundukları vergi dairesine yazı ile bildirmeye mecburdurlar.

Tevkifat yapmadan para ve senet verenlerle tevkif ettikleri parayı yukarıda belirtilen süre içinde mal sandığına yatırmayanlardan (Hakimler hariç), tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paralar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Tevkifatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların %10'u oranında ayrıca ceza tahsil olunur." denilmektedir.

Buna göre, şirketiniz tarafından yapılan ve yukarıda gelir vergisinden istisna olduğu belirtilen ödemeler veraset ve intikal vergisine tabi olmayacaktır. Ancak vefat eden personelinizin mirasçılarına ölüm yardımı adı altında yapılan ve gelir vergisinin konusuna girmeyen ödemelerin, şirketiniz Veraset ve

İntikal Vergisi Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılan kurumlardan olmadığından, veraset ve intikal vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde;

-Şirketiniz bünyesinde çalışmakta iken vefat eden personelin mirasçılarına, herhangi bir sözleşmeye veya kanuna dayanılarak ölüm yardımı adı altında bir ödemenin yapılabilmesi için anılan Kanun'un 17 nci maddesi uyarınca, mirasçıların verginin ödendiğine dair vergi dairesinden verilmiş bir belge ibraz etmeleri, böyle bir belge ibraz edilmediği takdirde, ödenecek tutar üzerinden vergi karşılığı olarak % 5 oranında tevkifat yapıldıktan sonra bakiyesinin ödenmesi,

-Şirketinizde çalışan personelin vefat etmesi nedeniyle mirasçılarına herhangi bir sözleşmeye veya kanuna dayanmadan şirketinizce yapılacak ödemeler ivazsız intikal kapsamına girdiğinden, söz konusu ödemenin mirasçılar tarafından hukuken iktisap edildiği tarihten itibaren bir ay içinde veraset ve intikal vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026